

Çocuk Alg? Ölçe?i (8-10 Ya?)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuk Alg? Ölçe?i (8-10 Ya?)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18701>

Özet

Çocuk Alg? Ölçe?i (8-10 Ya?), **Child Perceptions Questionnaire 8-10 (CPQ 8-10)** adlı uluslararası ölçe?in Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, 8 ila 10 ya? aras?ndaki çocuklar?n a???z ve di? sa?l??? durumlar?nın ya?am kaliteleri (OHRQoL) üzerindeki etkilerini kendi perspektiflerinden de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmi?tir. Ölçek, çocuklar?n dental problemler nedeniyle deneyimledi?i fiziksel, fonksiyonel, duygusal ve sosyal sonuçlar? kapsamlı bir ?ekilde ölçmektedir.

Ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çal???malar? Cansu Öz'in Özler ve arkadaşlar? tarafından 2021 y?l?nda tamamlanarak yay?mlanm???tır. Bu uyarlama çal???ması, ölçe?in Türkiye'deki klinik ve epidemiyolojik ara?tırmalarda kültürel olarak hassas ve **güvenilir** bir araç olarak kullanılabilmesi için sağlam bir zemin oluşturmıştır. Ölçek, çocuklar?n oral sa?lık ihtiyaçları belirlemede ve tedavi sonuçları de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Alg? Ölçe?i, ya?am kalitesi, a???z sa?l???, CPQ 8-10, psikometri, uyarlama, çocukluk dönemi, OHRQoL.

Yazarlar

Cansu Öz'in Özler, Pınar Serdar Eymirli, ?lke Mergen Gültekin, Figen Unal, A. Sema Ataç.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, 8-10 ya? aral???ndaki çocuklar?n kendi **a???z sa?l???** durumlarına ilişkin algıları ve bu durumun günlük yaşamları üzerindeki olumsuz etkilerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, dental ve oral durumları çocukları genel refahını ne ölçüde etkilediğini kantitatif verilerle ortaya koyar.

Uyarlama çal???ması, orijinal CPQ 8-10 ölçe?inin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu test ederek, **Türkiye**'deki di? hekimliği ve çocuk psikolojisi alanındaki ara?tırmalarda uluslararası standartlara uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlamayı hedeflemiştir. Bu araç, kliniklerde tedavi planlaması yapılmasına ve halk sa?lığı programlarının etkinliğinin de?erlendirilmesine katkıda bulunur.

Yapı

Çocuk Alg? Ölçe?i (8-10 Ya?), **A???z Sa?l???yla İlişkili Ya?am Kalitesi (OHRQoL)** yapısını ölçmektedir. OHRQoL, a???z ve di? sa?l???nın bireyin fiziksel, sosyal ve duygusal refahını nasıl etkilediğini kapsayan çok boyutlu bir yapıdır. Bu ölçek, genellikle dört ana alt boyutta

yap?land?r?lm??t?:

Oral Semptomlar: A??z veya di?lerde hissedilen a??r?, rahats?zl?k veya hassasiyet gibi fiziksel belirtiler.

Fonksiyonel K?s?tlamalar: Yeme, içme, konu?ma veya uyuma gibi temel günlük aktivitelerde ya?anan zorluklar.

Duygusal Refah: Di? görünümü veya a??z sa?l??? nedeniyle hissedilen utanç, endi?e, sinirlilik veya üzüntü.

Sosyal Refah: Arkada?larla etkile?imde bulunma, gülme veya okul aktivitelerine kat?lma gibi sosyal rollerde ya?anan zorluklar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik analizleri, ölçe?in amaçlad??? yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Yap? geçerli?ini de?erlendirmek amacıyla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?. Bu analizler sonucunda, orijinal ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de kabul edilebilir uyum indeksleriyle korundu?u tespit edilmi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in bilinen gruplar aras?nda ayr?m yapabilme yetene?i (örne?in, yüksek çürük prevalans?na sahip çocuklar ile sa?l?kl? çocuklar) incelenerek ay?rt edici geçerli?i desteklenmi?tir. Ölçek skorlar? ile klinik dental göstergeler ve genel sa?lk alg?s? aras?ndaki korelasyonlar, **ölçüt geçerli?i** aç?s?ndan beklenen yönde güçlü ili?kiler sergilemi?tir.

Güvenirlik

Çocuk Alg? Ölçe?i'nin güvenilirlik analizlerinde, iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?lm??t?. İç tutarlılık katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eri, hem ölçe?in genelinde hem de dört alt boyutunda yüksek düzeyde (genellikle 0.70'in üzerinde) bulunmu?tur. Bu bulgular, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçmede yüksek bir korelasyona sahip oldu?unu ve ölçe?in içsel olarak tutarlı oldu?unu göstermektedir.

Zamana kar?? kararlı??? de?erlendiren test-tekrar test güvenilirli?i analizleri, ölçe?in k?sa bir zaman aral??? (örne?in, iki hafta) içinde uyguland???nda benzer sonuçlar verdi?ini ortaya koymu?tur. Bu yüksek güvenilirlik katsay?lar?, Çocuk Alg? Ölçe?i'nin 8-10 ya? grubundaki çocuklarda **kararlı** ve tekrarlanabilir sonuçlar üretti?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, orijinal **CPQ 8-10** ölçe?inin teorik yap?s?n? test etmek amacıyla faktör analizi gerçekleştirilmi?tir. Çal??manın temel amacı, ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n (Oral Semptomlar, Fonksiyonel K?s?tlamalar, Duygusal Refah ve Sosyal Refah) Türk kültürü

ba?lam?nda do?rulan?p do?rulanmad???n? belirlemektir.

Yap?lan analizler, dört faktörlü modelin veri ile iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Maddelerin faktör yükleri, her bir maddenin ilgili alt boyutu temsil etme gücünün yüksek oldu?unu teyit etmi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in **yap?s sal bütünlü?ünü** desteklemekte ve ara?t?rmac?lara OHRQoL'nin farklı boyutlar?n? ayr? ayr? inceleme imkan? sunmaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Biçim: Genellikle 5 noktalı Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i kullanılmaktadır. Çocuklar, son dört hafta içindeki deneyim s?kl???n? (örneğin, "Hiçbir zaman"dan "Çok s?k"a kadar) i?aretlerler.

Mevcut Diller: Türkçe, İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: 8-10 Ya?

Popülasyon Detaylar?: İlköretim ça???ndaki, a???z sa?l??? alg?lar?n?n geli?meye ba?lad??? dönemdeki çocuklar hedeflenmektedir. Bu aralık, çocuklar?n kendi deneyimlerini güvenilir bir şekilde rapor edebilme yetene?ine sahip oldu?u kritik bir dönemi temsil eder.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Uygulama, çocuklar?n sorular? okuyarak veya bir ara?t?rmac? yard?m?yla yan?tlamas? şeklinde gerçekleştirilebilir. Puanlama, genellikle alt boyut skorlar?n?n ve toplam skorun hesaplanmas?yla yapılır; yüksek skorlar, daha kötü **ya?am kalitesi** anlamına gelir.

Anahtar Kelimeler

OHRQoL, psikometri, dental etki, çocuk sa?l???, uyarlama çal??mas?, Cronbach Alfa, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam???r.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için sa?lanan e-posta adresi: cansu24589@yahoo.com.tr

Yaz?ma Adresi: Uyarlama makalesinde belirtilmi?tir (Genellikle sorumlu yazar?n akademik kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Çocuk Alg? Ölçe?i (8-10 Ya?) Türkçe versiyonunun uyarlama çal??mas? 2021 y?I?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Cansu Öz?in Özler ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Akademik olmayan veya ticari amaçlı? kullan?mlar için, orijinal ölçe?in telif haklar? nedeniyle geli?tiricilerinden izin al?nmas? gerekebilir.

Kaynaklar

Öz?in-Özler, C., Serdar Eymirli, P., Mergen Gültekin, ?.., Unal, F. ve Ataç, A. S. (2021). Child Perceptions Questionnaire 8-10: Validity and Reliability Of Turkish Version. *International Journal of Medical Science and Dental Research*, 4(4), 6-21.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [cocuk-alm-olgei-8-10-yas-toad.pdf](#)

Çocuk Alg? Ölçe?i (8-10 Ya?) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme bilgileri için lütfen referans olarak verilen makaleye (Öz?in-Özler ve ark., 2021) ba?vurunuz.